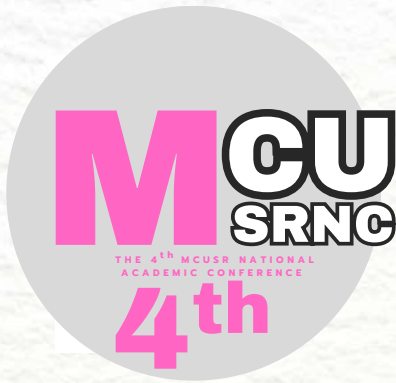

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ 4
The 4th MCUSR National Academic Conference

“นวัตกรรมกับการศึกษายุคใหม่
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

(Innovation and Modern Education towards
Sustainable Development)

จัดโดย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
ร่วมกับภาคีเครือข่าย

25 เมษายน 2568

2
0
2
5

บรรณาธิการ: พระครูปริยัติวิสุทธิคุณ, รศ. ดร.

ประธานคณะกรรมการ: พระครูปริยัติปัญญาโสภณ, ผศ. ดร.

สำนักงานกองบรรณาธิการ:

กองบรรณาธิการรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4
ห้องประชุม 124-125 ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ 305 หมู่ 8
ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทร. 044-142107 ต่อ 319
<http://www.surin.mcu.ac.th/mcusrc2022> E-mail: mcusrc2022@gmail.com

ออกแบบ: พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณูญ, อ. ดร. พระมหามานะ ปิยภาณี, บดินทร จินเปี้ย

จัดรูปแบบและพิสูจน์อักษร:

พระปลัดสุระ ญาณธโร, ผศ. ดร.	
พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณูญ, อ. ดร.	พระมหามานะ ปิยภาณี
พระปรัชญา ชยวุฒโฒ, อ. ดร.	วันชัย ชูศรีสุข
เอกรัตน์ มาพะตุง	ณัฐธินี ชงโค
ลัดดาวัลย์ คงดวงดี	เจนณรงค์ ทะนะอัน
ธเนศ ทองอัม	

จำนวน: 850 หน้า

จัดพิมพ์โดย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

ลิขสิทธิ์:

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ 4 The 4nd MCUSR National Conference ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ห้ามนำข้อความทั้งหมดไปตีพิมพ์ซ้ำ ยกเว้นได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ เท่านั้น

ความรับผิดชอบ:

เนื้อหาและข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ 4 The 4nd MCUSR National Conference ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนเท่านั้น

ภาคีเครือข่ายร่วมเป็นเจ้าภาพ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุนทร ครั้งที่ 4
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

สถาบันวิจัยแห่งชาติ

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา:

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศ. ดร. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 พระเทพพรเมธี, รศ. ดร. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
 พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ. ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
 พระเทพวัชรสารบัณฑิต, รศ. ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
 พระครูปริยัติวิสุทธิคุณ รศ. ดร. รองอธิการบดีวิทยาเขตสุรินทร์
 พระครูศรีสุนทรสรกิจ, ผศ. ดร. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหารวิทยาเขตสุรินทร์
 พระครูสุกิตติบัณฑิต, รศ. ดร. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
 รศ. ดร. ทวีศักดิ์ ทองทิพย์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

บรรณาธิการ: พระครูปริยัติวิสุทธิคุณ, รศ. ดร.

ผู้ช่วยบรรณาธิการ: พระครูปริยัติปัญญาโสภณ, ผศ. ดร.

พระปลัดสุระ ญาณธโร, ผศ. ดร.
 พระมหาพุทธพิชาญ โยธาสโน
 พระปรัชญา ชยวุฑโฒ, อ. ดร.
 พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญ, อ. ดร.
 พระมหามานะ ปิยาภาณี
 อ. ดร. อนุรักษ์ สะอาดเอี่ยม
 อ. ดร. ภัฏขวัชร สุขเสน

กองบรรณาธิการ:

พระครูศรีปัญญาภิรม, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาวิศิต ธีรวิโส, รศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ. ดร. ทวีศักดิ์ ทองทิพย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ. ดร. ธนู ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ. ดร. ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ. ดร. วรภูมิ มูลสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ. บรรจง โสดาดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูปลัดสัณณวิสุทธิสารคุณ, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รศ. ดร. ประเวศ อินทองปาน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ. ดร. อำนาจ ยอดทอง	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ. ดร. กังวล คัชขิมา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผศ. ดร. บัญญัติ สาลี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผศ. ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ. ดร.สมหมาย ชินนาค	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
รศ. ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
รศ. ดร.วันทนา เนาว์วัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
รศ. ดร.สัณญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ. ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ. ดร.จิรายุ ทรัพย์สิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รศ. ดร.วีระชัย ยศโสธร	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ. ดร.นฤมล ภูสิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผศ. ดร.ยงยุทธ ขำคง	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ. ดร.เสกสรรค์ สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ. ดร.อาสนะ เชิดชู	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
อ. ดร.พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ดร.อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
ดร.คมวัฒน์ รุ่งเรือง	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
ดร.รพีพร ธงทอง	มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น อุบลราชธานี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ. ดร.
พระมหาบุญเลิศ อินุทปญโญ, ศ. ดร.
พระครูวุฒิธรรมบัณฑิต, รศ. ดร.
พระครูสุธีกิตติบัณฑิต, รศ. ดร.
พระมหาสุพัทธ์ วชิราวุธ, รศ. ดร.
พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม, รศ. ดร.
พระครูศรีพุทธิบัณฑิต, ผศ. ดร.
พระครูศรีปัญญาวิกรม, ผศ. ดร.
พระครูใบฎีกาเวียง กิตติวณฺโณ, ผศ. ดร.
พระครูสุธีวรปริชา, ผศ. ดร.
พระมหาวิศิต ธีรวิโส, รศ. ดร.
พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ. ดร.
พระมหาสุพจน์ สุวโจ, ผศ. ดร.
พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, ผศ. ดร.
พระครูสาธุกิจโกศล, ผศ. ดร.
พระมหาสมบัติ ฐานาโว, ผศ.
พระครูวิริยปัญญาภิวัฒน์, ผศ. ดร.

พระปลัดสุระ ญาณธโร, ผศ. ดร.
พระครูสุเมธจันทสิริ, ดร.
พระปลัดกิตติ ยุติธโร, ผศ. ดร.
พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญ, ดร.
ศ. ดร.บุญทัน ดอกไธสง
ศ. ดร.สมภาร พรหมทา
ศ. ดร.จำนง อติวัฒนสิทธิ์
รศ. ดร.สุรพล สุธะพรหม
รศ. ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง
รศ. ดร.เอกฉัตร จารุเมธีชน
รศ. ดร.สมชัย ศรีนอก
รศ. ดร.สมศักดิ์ บุญปู
รศ. ดร.สิน งามประโคน
รศ. ดร.ประพันธ์ ศุภษร
รศ. ดร.ประพัฒน์ ศรีกุลกิจ
รศ. ดร.กฤต ศรียะอาจ
รศ. ดร.ยุทธนา พูนเกิดมะเร็ง
ผศ. ดร.ฐานิดา มั่นคง
ผศ. ดร.ธนู ศรีทอง
ผศ. ดร.เกษม แสงนนท์
ผศ. ดร.วิเศษ ชินวงศ์
ผศ. ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ
ผศ. ดร.แสง นิลนามะ
ผศ. ดร.วรณัฐ มุลสิน
ผศ. ดร.ปัญญา คล้ายเดช
ผศ. ดร.สุทัศน์ ประทุมแก้ว
ผศ. ดร.เกรียงไกร พินยารัก
ผศ. บรรจง โสดาดี
ผศ. กฤษนันท์ แสงมาศ
ผศ. เศรษฐพร หนูหนู
ดร.ธนรัฐ สะอาดเอี่ยม
ดร.ชูชัย ประดับสุข
ดร.สถาพร ภาคพรหม
ดร.อริเทพ ผาหา
ดร.เพ็ญพรรณ เพื่องฟูลอย
ดร.ธนาทิพย์ อาดเนาลี
ดร.พูนศักดิ์ กมล

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ผศ. ดร.รพีพร ธงทอง

ผศ. ดร.นฤมล ภูสิงห์

ผศ. ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์

รศ. ดร.อภิญญาวัฒน์ โพธิ์सान

รศ. ดร.สัญญา เคนาภูมิ

รศ. ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

รศ. ดร.ยุภาพร ยุภาศ

รศ. ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

ผศ. ดร.วิเชียร แสนมี

ผศ. ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

ศ. ดร.วัชร งามจิตรเจริญ

รศ. ดร.ประเวศ อินทร์ทองปาน

รศ. ดร.ไพรินทร์ กะทิพรมราช

ผศ. ดร.โกเมนทร์ ชินวงศ์

ผศ. ดร.ธีรรัตน์ แสงแก้ว

รศ. ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน

รศ. ดร.อำนาจ ยอดทอง

รศ. ดร.วีระชัย ยศโสธร

รศ. ดร.อักรพนธ์ เนื้อไม้ทอง

ผศ. ดร.อาสนะ เชิดชู

ดร.พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู

ดร.ศิวธิดา ภูมิวรณูณี

ผศ. ดร.ศรีอุบล อินทร์แป้น

ดร.คมวัฒน์ รุ่งเรือง

ผศ. ดร.สุชาติ หอมจันทร์

ผศ. ดร.พัชรี ถุงแก้ว

ผศ. ดร.เทพพร โลมารักษ์

ผศ. ดร.อมรเทพ วันดี

ผศ. ดร.เสาวรัตน์ ทศะ

ผศ. ดร.บาล ชะใบรัมย์

ผศ. ดร.ไพรัช จันทรงาม

ดร.วนิดา หอมจันทร์

ผศ. ดร.กระพั่น ศรีงาน

มหาวิทยาลัยการจัดการและ

เทคโนโลยีอีสเทิร์น

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสุรินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสุรินทร์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผศ.ธรรมรัตน์ สีนุเดช
ผศ. ดร.เสกสรรค์ สนวนา
ผศ. ดร.บัญญัติ สาลี
ผศ. ดร.อภิศักดิ์ สุขยิ่ง
ผศ. ดร.อภิชาติ แสงอัมพร
รศ. ดร.จิรายุ ทรัพย์สิน
ผศ. ดร.วันชัย สุขตาม
รศ. ดร.วาสนา แก้วหล้า
ผศ. ดร.อัคราพร สุขทอง
ผศ. ดร.สิริพัฒน์ ลาภจิตร
ผศ. ดร.นพฤทธิ์ จิตรสายธาร
ผศ. ดร.ศศิธร ศูนย์กลาง
ดร.วิโรจน์ ทองปลิว
ดร.วิจิตรา โพธิสาร
ดร.ธิดารัตน์ คณึงเพียร
ดร.วรรณพร บุณเปล่ง
ดร.วรรณภา พรหมศวร
ดร.ธิดา มุลาลินท์
นายธวัชชัย ยืนยาว
รศ. ดร.วันทนา เนาว์วัน
รศ. ดร.อำพล บุตดาสาร
ผศ. ดร.ฉันทัส เพียรธรรม
ผศ. ดร.ยงยุทธ ขำคง
รศ. ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล
ผศ. ดร.ขจรศักดิ์ เจ้ากรมทอง
ผศ. ดร.นิตยา สีนะวาร์
ดร.อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ
ผศ. ดร.ภูมิภควิธจ ภูมิพงศ์คชศร

ดร.ราชนร ปัญญาบุญ
ผศ. ดร.สิปปนันท์ นวลละออง
ผศ. ดร.ฉันทัส เพียรธรรม
ผศ. ดร.สุรพงษ์ แสงเรณู
ดร.ศิริรัตน์ ขาวนา
รศ. ดร.บริบูรณ์ ขอบทำดี
รศ. ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์
ศ. ดร.ประยงค์ แสนบุราณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พระมหาัมพวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ. ดร.
ผศ. ดร.สมชาย ดำเนิน
ผศ. ดร.กัณวาล คิชฌิมมา
ผศ. ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน
ผศ. ดร.สถาพร วิชัยรัมย์
รศ. ดร.สมหมาย ชินนาค
รศ. ดร.รัตน์ะ ปัญญาภา
ผศ. ดร.สุชาติ บุซลียานนท์
รศ. ดร.วินิจ พาเจริญ
ผศ. ดร.บุญรอด บุญเกิด
ผศ. ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
รศ. ดร.ประยงค์ จันท์แดง
ผศ. ดร.พีรวัส อินทวิ
ผศ. ดร.ประดิษฐ์ ชื่นบาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คำปรารภ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ได้จัดโครงการประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๔ ภายใต้หัวข้อ “พหุวัตกรรมการศึกษายุคใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ซึ่งมีการได้รับความเมตตาจาก พระพรหมวัชรธีรจารย์, ศ. ดร. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พหุวัตกรรมการศึกษายุคใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ การปาฐกถา เรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้พหุวัตกรรมการศึกษายุคใหม่สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดย พระเทพวัชรสารบัณฑิต” รศ. ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อนึ่ง การจัดโครงการประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๔ นี้ ได้ดำเนินการจัดการประชุมในกลุ่มมนุษยศาสตร์ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มศึกษาศาสตร์ ซึ่งที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ในช่วงที่พระพรหมวัชรโมลี, ป.ธ.๙, ดร. ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีวิทยาเขตสุรินทร์ รูปที่ ๑ (ในขณะนั้น) และจัดการประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๓ ในช่วงที่พระราชวิมลโมลี, ป.ธ.๙, ผศ. ดร. ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีวิทยาเขตสุรินทร์ รูปที่ ๒ (ในขณะนั้น)

การประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๔ ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกแห่ง ที่ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ได้นิมนต์/ เรียงเชิญเป็นเกียรติ และมีข้อตกลงทางวิชาการร่วมกัน โดยมีผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนทั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ส่งผลให้การจัดการประชุมวิชาการในครั้งนี้ เกิดการบูรณาการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยและประสบความสำเร็จทางวิชาการอย่างยิ่ง จากประสบการณ์และความสำเร็จนี้มหาวิทยาลัยจะนำไปพัฒนางานทางวิชาการและดำเนินการจัดโครงการประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๕ และโครงการประชุมวิชาการ ระดับนานาชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๑ ต่อไป

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ขอนุโมทนาขอบคุณผู้บริหาร ภาคีเครือข่าย ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และกองบรรณาธิการของมหาวิทยาลัย ที่ได้อุทิศตนเพื่อการสนองพันธกิจในครั้งนี้

(พระครูปริยัติวิสุทธิคุณ, รศ. ดร.)

บรรณาธิการ

การประชุมวิชาการ ระดับชาติ มหาจุฬาฯ สุรินทร์ ครั้งที่ ๔
รองอธิการบดีวิทยาเขตสุรินทร์

สารบัญ

เครือข่ายการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 4	ก
กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ	ง
คำปรารภ....รองอธิการ วช สุรินทร์	ญ
สารบัญ	ฉ

กลุ่ม ศึกษาศาสตร์

บทความวิชาการ

การประยุกต์ใช้หลักธรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา The application of dhamma principles and technology in managing social studies education <i>พระปลัดตฤณภัทร จินตามโย, พระวิเทศพรหมคุณ, ชวาล ศิริวัฒน์, สุวัฒน์ รักขันโท</i>	1
การประยุกต์ใช้พุทธบริหารการศึกษาในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัล The application of Buddhist educational management in the dissemination of Buddhism in the digital era <i>พระมหาสุริยะ กิตติสาโร</i>	8
การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและลดความรุนแรงในห้องเรียน Application of the four Brahmaviharas in teaching social studies to promote morality and reduce violence in the classroom <i>ทิพวัลย์ บริพันธ์, พระวิเทศพรหมคุณ, สายรุ้ง บุปผาพันธ์, พระศิริเทพ ธมฺมวโร, มณฑลสิริ เลหาบุตร</i>	19
ปฐมบทแห่งการสร้างสรรคฉันทลักษณ์ไทย The genesis of thai prosody <i>สุบินรัตน์ รัตนศิลา, ประทีป ยศนรินทร์, คงนาฏ รุณวุฒิ, และจอมพณ สมหวัง</i>	25
การจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม Innovative learning management to promote participatory learning <i>อติเมศร์ ดั่งเงิน, พระมหาสมบุรณ์ สุธมฺโม, พระครูปิยธรรมบัณฑิต, ศักดิ์ดีดา งานหมั่น</i>	36
แนวคิดเพื่อการผลิตและใช้สื่อสารสนเทศทางการเรียนการสอน Concepts for the production and use of educational media <i>พระคทา สคารโว (เรือนเงิน), พระวิเทศพรหมคุณ, สมชัย ศรีนอก, ชวาล ศิริวัฒน์</i>	48

การปลูกฝังคุณธรรมในวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพ	58
Inculcating morality in the teaching profession to strengthen professional ethics จิราพร สอวิท, สุรัชย์ แก้วคุณ, สมชัย ศรีนอก, ศักดิ์ดา งานหมั่น	
บทบาทครูสังคมศึกษากับการสอนเรื่องการละเมิดศีลข้อ 3 เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับสังคมที่หลากหลาย	67
The role of social studies teachers in teaching about violating the 3 rd precept to learn how to live together in a diverse society พระมหาสมควร สุวณโณ (คัมภีร์ธรรม)	
การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้สังคมศึกษา: แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	76
Inspiring social studies learning: a learner-centered teaching approach พระอนันต์ศักดิ์ กุศลจิตโต, พระสมุห์ฉลวย เทวโสโร	
สังคมศึกษากับบทบาทการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย : กรณีศึกษาประเพณีวันสงกรานต์	85
Social studies and the role in preserving Thai culture: a case study of the Songkran festival พระมหาสมบัติ ฐานวโร, เอกรัตน์ มาพะตุง, พระวีรศักดิ์ สุขน้อย	
นวัตกรรมทางเทคโนโลยีกับการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน	95
Technological innovation and student competence enhancement มณฑลสิริ เลาหบุตร, พระวิเทศพรหมคุณ, พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม, ทิพวัลย์ บริพันธ์	
พุทธวิธีการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ AI สำหรับคน Gen Z ในประเทศไทย	107
Buddhist methods of teaching English using ai for Gen Z in Thailand พระครูสุเมธจันทสิริ	

บทความวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบการบูรณาการเรียนรู้ตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ วิชาประวัติศาสตร์ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้มัธยมศึกษาที่ 3 จังหวัดปทุมธานี	118
Integrated learning management based on the four factors of influence to develop learning outcomes in the subject of history at the secondary education promotion center 3, Pathum Thani province ฐานกร พิกุลทอง, นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, สายรุ้ง บุปผาพันธ์	

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
133

Project-based learning management based on the four noble truths to enhance learning achievement in social studies subject for lower secondary level students Pathum Thani city district learning promotion center Pathum Thani province

ปานิสรรา นันทโชตวาทีน, สายรุ้ง บุปผาพันธ์, สุวัฒน์ รักขันโท

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับหลักไตรสิกขา เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีของสังคมวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
146

Developing a learning activity set using the 5w1h technique combined with the Threefold training to enhance academic achievement in social studies, religion, and culture: a case study of grade 5 students on the topic of good citizenship

เบญจวรรณ เพิกอินทร์, สายรุ้ง บุปผาพันธ์

การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ 4 ในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเทพมิตรศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
158

The application comparison learning management with the principle of the 4 paths in accomplishment of thepmitr suksa school teacher, surat thani province

อลงกรณ์ ศรีบุตรดา, สายรุ้ง บุปผาพันธ์, สมชัย ศรีนอก

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหน้าที่ของชาวพุทธ โดยใช้การสอนแบบปจฺฉา วิสัชนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
175

Development of learning achievement on the duties of Buddhists using the Q&A teaching method for primary school students at the Buddhist Sunday School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ปราโมทย์ แสนกล้า, ไพฑูรย์ การเพียร, อภิรมย์ สีนชุม

กลุ่ม สังคมศาสตร์

บทความวิชาการ

บทบาทผู้นำท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น
191

The role of local leaders in participating in local elections

พันธุ์ เชิดชัย ไสรมรรค, ศตวรรษ สงกาพันธ์, ชงชัย สิงอุดม, อัจฉราวรรณ ไชยะเขียว

สังคหัตถุธรรมเพื่อการบริหารงานขององค์กร
203

The principles of Sanghavatthu Dhamma to the administration of an organization

พระบัณฑิต ปณฺธิโต, พระปลัดสุระ ญาณธโร, พระครูกิตติวราทร, พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า

ไรเดอร์อาชีพที่ได้รับอิทธิพลของทุนนิยมสมัยใหม่ Professional riders influenced by modern capitalism <i>นราวิทย์ วันทาแทน</i>	214
การบริหารแบบ Benchmarking ในยุคดิจิทัล Benchmarking management in the digital age <i>เด่นภูมิ อินตะวัง, สุรเชษฐ์ คำใจ</i>	229
การพัฒนาชุมชนตามหลักสารานิยธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น Community development according to Saraniyadhamma principles of local administrative organization administrators <i>พระประยุทธ์ ไกรเพชร, พระปลัดสุระ ญาณธโร, วรภริ มุลลิน, ปิยวรรณ ศิริเดชขจร</i>	235
การเสริมสร้างภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การ Enhancing leadership qualities based on the Brahmavihara for organizational executives <i>พูนิชัย กำจัดภัย, พระปลัดสุระ ญาณธโร, วรภริ มุลลิน, พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญ</i>	246
การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเทศ Application of principle 4 to promote political participation in the country <i>ชัยภาณุ กันท์อเนกขยากุล</i>	258
การประยุกต์หลักพละธรรม เพื่อการบริหารสู่สังคมวิถีพุทธ Application of the principles of physical virtue for management towards a Buddhist society <i>พระมหาเชิดศักดิ์ สุชีโว, พระปลัดสุระ ญาณธโร, พระมหาวิคิต ธีรวิโส, พระครูปริยัติปัญญาโสภณ</i>	272
การพัฒนาบุคลิกภาพของผู้ต้องขังตามหลักกัณฐิธรรม 4 The development of inmates' personality based on the four principles <i>สุดาร์ตน์ ภูมิครสาร, ศตวรรษ สงกาพันธ์</i>	284
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ Human resource development for enhancing public sector work efficiency <i>พระวรเชษฐาภรณ์ ชาครธมโม, พระมหาวิคิต ธีรวิโส, พระปลัดสุระ ญาณธโร, วรภริ มุลลิน, ปิยวรรณ ศิริเดชขจร</i>	292
หลักธรรมาภิบาลในการพัฒนาระบบงาน : เทศบาลตำบลธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดเลย Improving the quality of education in a situation of scarcity <i>วราภรณ์ ธนะสุตร, ศตวรรษ สงกาพันธ์, ธงชัย สิงอุดม, อัจฉราวรรณ ใจะเขียว</i>	306

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาประชาธิปไตย Public participation in democratic development <i>ปานิสรา อินทราวุธ, พระครูเมธีรัตนบมจิต, สุวารี รวบทองศรี</i>	317
การพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะตามหลักพุทธธรรมของภาครัฐ Development of public service quality based on Buddhist according to buddhadhamma in the government sector <i>พระสุรศักดิ์ สาทโร, พระปลัดสุระ ญาณธโร, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี, วันชัย ชูศรีสุข</i>	326
การบริหารงานบุคคลกับการจัดการภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล Personnel management and public sector management according to the principles of good governance <i>รพีพงศ์ นิตสมบุญ, ธงชัย สิงอุดม, ศตวรรษ สงกาพันธ์</i>	340
ผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลย ต่อการสร้างประตูระบายน้ำศรีสองรัก The impact on the population in Loei province from the construction of the Sri Song Rak water gate <i>ปวิยธิดา ทาศิริ</i>	349
การพัฒนาการเมืองการปกครองในสังคมชนบทสมัยใหม่ Development in the modern rural society <i>พระอธิการวิชาญ อาทโร (มวาทอง)</i>	356
แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองน่านสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ Guidelines for developing marketing strategies for nan traditional fabrics products towards a creative economy <i>ฉัพล यरรง, พระครูสังฆรักษ์เชษฐา ปิยสาสโน, พระครูสมุห์ทวีวิทย์ อธิสุวรรณโณ</i>	368
การประยุกต์ใช้หลักภavana 4 เพื่อการพัฒนาชุมชน Application of the four bhavana dhamma for community development <i>พระอัมฤทธิฐานโย (รุ่งเรือง), พระปลัดสุระ ญาณธโร, พระครูปริยัติปัญญาโสภณ, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี</i>	378
ภาวะผู้นำเชิงพุทธกับการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 Buddhist leadership and educational development in the 21 st century <i>พระเทพวัชรลธิเมธี</i>	394
องค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนาชุมชนตามวิถีพุทธ The role of the subdistrict administrative organization in community development based on Buddhist principles <i>พระอำนาจ เตชวโร, พระปลัดสุระ ญาณธโร, พระครูปริยัติปัญญาโสภณ, พระมหามานะ ปิยภาณี, วันชัย ชูศรีสุข</i>	406

ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ Good governance in new public management <i>พระครูสมุห์ทิวชัย ธีรสุวณฺโณ</i>	420
การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล Integrating buddhist principles in personnel management of sub-district administrative organizations <i>ภริสรัฏฐ์ ลิธิปัญญาภักดิ์, พระครูปริยัติปัญญาโสภณ, พระปลัดสุระ ญาณธโร, พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญู</i>	432
ผลกระทบของสื่อออนไลน์ในยุคดิจิทัลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสังคมประชาธิปไตย The impact of online media in the digital age on youth engagement in political participation with in a democratic society <i>สุดาร์ตน์ ต้นทอง, พระปลัดสุระ ญาณธโร, วันชัย ชูศรีสุข, พระมหามานะ ปิยภาณี, พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญู</i>	446
บทบาทการรัฐประหารในอดีต และอนาคตของไทย The role of past coups and the future of Thailand <i>ประคอง มาโต, พระครูอรุณปิยกิจ (ภูมิสิษฐ์), พระครูสมุห์สุวรรณ อคฺควณฺโณ</i>	457
การบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กร Integrating the four bases of power to promote efficiency organizational performance <i>ธงชัย สายแก้ว, พระปลัดสุระ ญาณธโร, วันชัย ชูศรีสุข, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี, วัชรกร อนุพันธ์</i>	471
การปกครองท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน Local governance by subdistrict headmen and village headmen in accordance with Buddhaddhamma governance <i>ปาณิศา สอนเพิ่ม, สมบัติธรร นามทอง, พระปลัดสุระ ญาณธโร, วันชัย ชูศรีสุข, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี</i>	486
หลักสังคหัตถุธรรมกับการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนของภาครัฐ The principles of Sangahavattu in relation to improving the quality of public service provided by government agencies <i>พระเจตสฤทธิ ภาทโก, พระปลัดสุระ ญาณธโร, พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญู, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี, พระครูเกษมอาจารย์สุนทร</i>	501
การพัฒนาการบริหารงานตามหลักพลธรรม 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล The development of administrative management based on the four powers (Bala Dhamma) in subdistrict administrative organizations <i>พระครูวิชัยบรรพตธรรม วิชโย (ปานทอง), พระปลัดสุระ ญาณธโร, วรภูมิ มูลสิน, วันชัย ชูศรีสุข, พระมหาเอกพันธ์ วรรณมณญู</i>	515

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน จังหวัดเลย ตามหลักอปริหานิยธรรม Promoting local political participation of the people of loei province according to the principles of Aparihaniyadhamma <i>พระมหาไพโรจน์ อุดมธมโม, ศตวรรษ สงกาพันธ์</i>	528
วัฒนธรรมทางการเมืองในสังคมไทยปัจจุบัน: บทวิเคราะห์ตามทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง Political culture in contemporary thai society: an analysis based on the theory of change <i>สุจิตรา นามวงษา</i>	538
หลักการพูดในพุทธปรัชญาเถรวาทเพื่อสร้างผู้นำ The principles of speaking in Theravada Buddhist philosophy to create leaders <i>สังสุข ภาแก้ว, ศตวรรษ สงกาพันธ์, อัจฉรวรรณ ใจยะเขียว</i>	546
การใช้หลักธรรมแก้ไขความเชื่อความศรัทธาบนความขัดแย้งในสังคมคนไทย: แนวทางสู่ความสมานฉันท์ Using dhamma to resolve conflict, belief and faith in Thai society: a guide to reconciliation <i>พระครูเกษมอาจารย์สุนทร (ชนุชรัมย์), พระมหาอุทตพิชาญ โยธาสโน, วัชรกร อนุพันธ์, พระวิชาญ วิสุทโธ, เสือ สัชชานนท์</i>	552
ความรู้ทั่วไปทางรัฐศาสตร์ : กรณีศึกษาวิเคราะห์มุมมองระบบอุปถัมภ์ในสังคม General knowledge in political science : a case study analyzing the perspective of the patronage system in society <i>เศรษฐพร หนูหนู, เอกรัตน์ มาพะตุง</i>	560
การจัดการสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล Disaster management by subdistrict administrative organizations <i>วรพล วรสุวรรณโรจน์, สุทัศน์ อาสนาชัย, ภูวเดช สิ้นทับศาล</i>	568
ดอกสะแบง: สีสนทนาการท่องเที่ยวแห่งบุรีรัมย์ Dok Sabang: The colorful tourism of Buriram <i>รุ่งสุริยา หอมวัน, พระครูปริยัติปัญญาโสภณ, ทิพย์ ชันแก้ว</i>	577
หลักอิทธิบาท 4 กับการพัฒนาภาวะผู้นำในภาครัฐ The 4 Iddhipada principles and leadership development in the public sector <i>กฤษกร กิตติปาโล (หาสุข)</i>	591

บทความวิจัย

- ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร 599**
 The motivation factors of performance of officials in bang na district bangkok metropolitan administration
ณัฐทิวัต โกศลสมบุรณ์, รังสรรค์ ประเสริฐศรี, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ, พระมหามานะ ปิยาภาณี
- ภาวะผู้นำเชิงบวกที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรกรมบัญชีกลาง ในช่วง Work from Home 613**
 Positive leadership affecting work motivation of personnel at comptroller general's department during work from home
เพ็ญพรรณ ประทุมโชน, วิรัช สงวนวงศ์วาน
- การบริหารจัดการสโมสรฟุตบอลแบงค็อก บีทีเอส เอฟซี 625**
 The management of Bangkok BTS FC Futsal Club
ธาดา บัวทิม, รังสรรค์ ประเสริฐศรี, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ
- การพัฒนาสมรรถนะของนักกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในการแข่งขันของนักกีฬาฟุตบอล สโมสรฟุตบอลมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เอฟซี 635**
 The developing athletes' performance for excellence in competition of football players, Kasem Bundit University football club
กิตติพงศ์ จำเริญ, รังสรรค์ ประเสริฐศรี, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ
- คุณภาพการให้บริการของศูนย์เยาวชนหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 647**
 The quality of services provided by the laksi youth center
นิธิพร รอดคำทุย, ปกรณ์ ปรียากร, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี, พระวิชาญ วิสุทโธ
- ผลกระทบจากนโยบายการจัดระเบียบการค้าหาบเร่แผงลอยในพื้นที่เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร 657**
 The impact of hawkers and stalls reorganization policy in Thung Khru district, Bangkok metropolitan administration
ปวีรพร ใต้ะยี่, ปกรณ์ ปรียากร, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ
- ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร 671**
 Performance efficiency of municipal officials of rat Burana district, Bangkok metropolitan administration
สมภาพ ทับทวี, ปกรณ์ ปรียากร, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ, พระมหามานะ ปิยาภาณี, ลัดดาวัลย์ คงดวงดี
- คุณภาพการให้บริการของศูนย์กีฬาในร่มมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 681**
 Service quality of the indoor sports center of Kasem Bundit University
สุชาลินี ชื่นหมื่นไวย, รังสรรค์ ประเสริฐศรี, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ

คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานเก็บขยะมูลฝอยฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตลาดพร้าว 692

Quality of work life of garbage collector of public cleanliness and public park section, Lat Phrao district, Bangkok metropolitan administration

อารัฐพงษ์ สະครัมย์, ปกรณ์ ปรียากร, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ, วันชัย ชูศรีสุข

คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลพังงา จังหวัดสงขลา 704

Quality of work life of personnel of pang la sub-district administrative organization, Songkhla province

อารีญา แซ่หลี่, ประสาน บุญโสภณ, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ

แนวทางการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มผู้วาดแผนไทยในเขตเทศบาลเมืองน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน 716

Guidelines for promoting the careers of Thai massage groups in Nan Municipality Mueang district, Nan province

อนันต์ จิตอารี, พระครูพิพิธวัชรกิจโกศล

บทบาทพระสงฆ์ในงานสาธารณสงเคราะห์ของวัดสีโควนาราม ตำบลกังแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 728

The role of monks in public welfare activities of wat Sikho Wana Ram, Kang Aen subdistrict, Prasat district, Surin province

พระชนชัย ธนบุญโญ (ล้ำเหลือ), มีนา ทนคง ฮามิลตัน, พระสุรศักดิ์ สาทโร (ตั้งอยู่)

**กลุ่ม
มนุษยศาสตร์**

บทความวิชาการ

บทบาทของกีฬาฟุตบอลในฐานะเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเยาวชนไทยผ่านมิติทางปรัชญา 745

The football as an important tool in the development of Thai youth through a philosophical

สิทธิทัศน์ รังงาม, กนกเพชร รังงาม

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการเผยแผ่หลักธรรมและการสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา: โอกาสและความท้าทายในบริบทสังคมไทย 753

The influence of social media on dhamma propagation and faith building in Buddhism: opportunities and challenges in Thai society context

พระครูพิพิธจารุธรรม, พระครูรัตนสุตาภรณ์, เจริญ มณีจักร์

พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาการทำแท้ง 760

Buddhist ethics and the abortion problem

สุวิชัย วิจารณ์

การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ	774
Learning English vocabulary to communicate Buddhism and Thai culture effectively <i>สุทัศน์ อาสนาชัย, วรพล วรสุวรรณโรจน์, ภูวเดช สันทับศาล</i>	
วัฒนธรรมความเชื่อในนวนิยาย ดวงใจคา	785
Cultural beliefs in the novel Duangjai Kacha <i>สุภัชญา สวัสดิ์โยธิน</i>	
ปรัชญาวิถี : การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตที่ยั่งยืน	800
Philosophy of Way: Learning to Develop Sustainable Life Skills <i>ภูวเดช สันทับศาล, สุทัศน์ อาสนาชัย, วรพล วรสุวรรณโรจน์</i>	
ภาคผนวก	811

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองน่าน
สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
GUIDELINES FOR DEVELOPING MARKETING STRATEGIES FOR NAN TRADITIONAL
FABRICS PRODUCTS TOWARDS A CREATIVE ECONOMY

ธัชพล ยรรยงค์¹, พระครูสังฆรักษ์เชษฐา ปิยสาธโน², พระครูสมุห์วชิรวิทย์ ธีรสวณโณ³
Thatchapon Yanyong¹, Phrkrusangkarak Chettha Piyasasano²,
Phrakrusamu Wachirawit Thirasuwanno³
วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน เฉลิมพระเกียรติฯ^{1,3} วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช²
Nakhon Nan Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University^{1,3}
Phuttha Chinarat Buddhist College²
Thatchaphonnan@gmail.com

บทคัดย่อ

ผ้าทอพื้นเมืองน่าน เสน่ห์ลวดลายบนผืนผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์ บ่งบอกถึงภูมิปัญญาในการทอเกิดขึ้นจากความตั้งใจในการสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านการทอผ้าจนได้ลวดลายที่วิจิตร ซึ่งนับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาของชาวน่านอย่างแท้จริง ซึ่งแนวทางการพัฒนากลยุทธ์และสามารถนำมาเป็นแบบในการพัฒนาการตลาดผ้าทอพื้นเมืองน่าน คือ กลยุทธ์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองน่าน ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ ที่นำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาต่อยอดภูมิปัญญาการทอผ้า เพื่อสร้างคุณค่าของผ้าทอโบราณให้มีความพิเศษสำหรับลูกค้าที่ได้ซื้อ 2) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดกิจกรรมร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างสมาชิกในกลุ่มแต่ละท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง 3) กลยุทธ์ด้านนวัตกรรม การนำลวดลายดั้งเดิมมาประยุกต์ให้ทันสมัย จนสู่กระบวนการทอผ้าด้วยนวัตกรรมสมัยใหม่ 4) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมบุคลากรได้อบรมเพิ่มความรู้ด้านกรรมวิธีการทอผ้า รูปแบบของลวดลายที่หลากหลาย และคิดค้นลวดลายใหม่อยู่เสมอ 5) กลยุทธ์การพัฒนาการตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้และเพิ่มยอดขายให้แก่ผ้าทอพื้นเมืองน่านเป็นที่รู้จัก เนื่องจากในปัจจุบันช่องทางการค้าออนไลน์เป็นที่นิยมแพร่หลาย รวมทั้งชุมชนควรมีการส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้นักท่องเที่ยว สามารถเรียนรู้กระบวนการและกรรมวิธีในการทอผ้าด้วยตนเอง ทำให้เกิดคุณค่า ทั้งยังเป็นการพัฒนาให้ผ้าทอพื้นเมืองเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ผ้าทอพื้นเมืองน่าน, ช่องทางการตลาด, เศรษฐกิจสร้างสรรค์

Abstract

Nan traditional fabrics, with their charming and unique woven patterns, reflect the meticulous craftsmanship of the weavers. These intricate designs result from a strong intention to preserve and pass down the wisdom of weaving, ultimately producing exquisite patterns that represent the true cultural heritage of the Nan

people. The development strategy for Nan native woven fabrics, which can serve as a model for marketing these products, is based on a creative economic approach. This strategy includes the following components: 1) Product Differentiation Strategy: Utilizing local identity to enhance the traditional wisdom of weaving, thereby adding special value to ancient woven fabrics for discerning customers. 2) Knowledge Exchange Network Strategy: Creating networks to share knowledge, leading to strong collaborative activities and close interaction among members of different local weaving groups. 3) Innovation Strategy: Modernizing traditional patterns through the use of innovative techniques, resulting in contemporary woven products while maintaining cultural roots. 4) Personnel Development Strategy: Promoting training for local weavers to enhance their skills in various weaving techniques and patterns, as well as encouraging the creation of new designs. 5) Online Marketing Strategy: Expanding the reach of Nan woven fabrics through digital channels to increase income and sales, as online platforms have become widely popular. Additionally, communities should promote eco-tourism marketing, allowing tourists to experience the weaving process firsthand. This not only creates added value for local products but also helps make Nan's traditional fabrics more widely recognized and appreciated.

Keywords: Nan traditional fabrics, Marketing channels, Creative economy.

บทนำ

ผ้าทอมืองน่าน เป็นหนึ่งในหัตถกรรมท้องถิ่น ซึ่งถูกอนุรักษ์และสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน จนกลายเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่บ่งบอกถึงภูมิปัญญาของคนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน และของล้านนา มีโครงสร้าง เทคนิควิธีการที่ประณีต และลวดลายที่สวยงามตามความคิดสร้างสรรค์ที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นเป็นเอกลักษณ์ตามแต่ละท้องถิ่น สัญลักษณ์บนผืน ผ้าทอแสดงถึงความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต และวัฒนธรรมการแต่งกายของกลุ่มชนแต่ละท้องถิ่น ดังนั้น ผ้าทอโบราณจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นท้องถิ่นของตนเอง เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน เพราะการทอผ้านั้นเกิดจากความรู้ ความสามารถที่กลุ่มชนได้สั่งสมไว้เป็นเรื่องราวจากประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ภูมิปัญญาเป็นความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความชัดเจนที่เป็นผลของการใช้สติปัญญาปรับตัวกับสภาวะต่าง ๆ ในพื้นที่ที่กลุ่มชนนั้นตั้งหลักแหล่งถิ่นฐานอยู่และได้แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับกลุ่มชนอื่นจากพื้นที่สิ่งแวดล้อมอื่นที่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันแล้วรับเอาหรือปรับเปลี่ยนนำมาสร้างประโยชน์ หรือแก้ไขได้ในสิ่งแวดล้อมและบริบททางสังคมของกลุ่มชนนั้น (อุตสาหกรรมจังหวัดน่าน, 2557: 2)

ในยุคปัจจุบันผ้าทอพื้นเมืองน่านมีการพัฒนาทั้งในเชิงเทคนิคและคุณภาพ ซึ่งกำลังได้รับความนิยอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะผ้าทอย้อมสีธรรมชาติ เป็นต้น การทอผ้า การใช้สอย และธุรกิจเกี่ยวกับผ้าทอมืองน่าน อาจแปรเปลี่ยนจากผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมอื่น ๆ เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด โดยที่กระแสนิยมในแต่ละยุคสมัยและการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นตัวกำหนดรูปแบบผ้าทอด้วยการประยุกต์รูปแบบให้เหมาะสมกับปัจจุบัน

ทันสมัยมากขึ้น ในเมื่อความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป โดยหันมาสนใจสินค้าที่มีรูปแบบทันสมัยใช้งานได้จริง ปรับเปลี่ยนได้ตามสไตล์แฟชั่น และรูปแบบการตลาดที่สามารถตอบสนองต่อผู้บริโภคได้รวดเร็วกว่าเดิม ดังนั้น สินค้าผ้าทอเมืองน่านต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอเมืองน่านเหมือนเดิม แต่เพิ่มความทรงคุณค่า ต่อยอดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่า และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้าที่มีอัตลักษณ์ของชุมชน มีการสร้างเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (STORY) เพื่อตอบสนองความต้องการและเพิ่มทางเลือกในการซื้อสินค้า ยุกระดับการแข่งขันด้านการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้งสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากความสำคัญดังกล่าว ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายในรูปแบบผ้าทอเมืองน่าน ขึ้นมาอย่างประณีตสวยงาม และทรงคุณค่าอันสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบทางความคิดที่ถ่ายทอดผ่านงานหัตถศิลป์จนได้มาซึ่งอัตลักษณ์ของชาวเมืองน่าน

วิถีชีวิตและวัฒนธรรม

ชาวน่านมีวิถีชีวิตเรียบง่าย สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามมาจากอดีตถึงปัจจุบัน ด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละด้านอย่างเป็นเอกลักษณ์ เช่น ภาษา และวรรณกรรมของคนน่าน “คำเมือง” ยังเป็นเอกลักษณ์ที่ชัดเจน มีทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน นอกจากนั้นยังมีพิธีกรรมและความเชื่อที่เหมือนกับชาวล้านนา คือ เชื่อในทางพระพุทธศาสนา เชื่อในทางไสยศาสตร์ และโหราศาสตร์ตามวรรณกรรมล้านนา เช่น การดูฤกษ์ยาม พิธีสะเดาะเคราะห์ต่อชะตา พิธีแก้แม่เลี้ยง เป็นต้น สำหรับเทศกาลนั้น จังหวัดน่านมีงานเทศกาลที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น คือ ประเพณีแข่งขันเรือยาวโขงพญานาค ตลอดจนการแต่งกายด้วยผ้าพื้นเมืองโบราณเมืองน่าน และการแต่งกายของแต่ละชนเผ่า รวมถึงงานศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวน่าน จากการศึกษาข้อมูลเอกสาร พบว่า ชาวน่านมีภูมิปัญญาในการทอผ้า การปักผ้าแบบชาวเขา การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำโคมผ้า การประดิษฐ์เครื่องจักสานเพื่อใช้ในชีวิตรประจำวัน เป็นต้น ซึ่งเป็นศิลปหัตถกรรมที่มีความงดงามและมีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนอีกด้วย (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน, 2555: 28)

ผ้าทอพื้นเมืองน่าน

ประเภทผ้าทอโบราณพื้นเมืองน่าน ซึ่งสามารถแบ่งผ้าทอเมืองน่านตามลักษณะการใช้สอย ออกเป็น 3 กลุ่มประเภทด้วยกัน ประกอบด้วย

- 1) ผ้าทอที่เป็นเครื่องแต่งกาย ได้แก่ ผ้าซิ่น ผ้าต๋อย ผ้าเดี๋ย ผ้าขาวม้า ผ้าเช็ด และเสื่อ
- 2) ผ้าทอที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ผ้าหอบ (ปูฟูก) สะลี (ฟูก) ผ้าแหลบ ผ้าห่ม
- 3) ผ้าทอที่ใช้ในพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่ ตุ๊ก และผ้าห่อคัมภีร์ใบลาน

1) ผ้าทอที่เป็นเครื่องแต่งกาย

ผ้าทอที่เกี่ยวข้องกับร่างกายที่มีลวดลายสีสันทันจากเทคนิคการทอผ้าหลาย ๆ เทคนิคสามารถพบในผ้าซิ่นของผู้หญิง ผ้าซิ่น หมายถึง ผ้าที่มีลักษณะสีเหลี่ยมผืนผ้าเย็บริมเข้าด้วยกันปล่อยให้ขอบบนขอบล่างให้สวมใส่ได้ โดยมีวิธีนุ่งตามแต่ละกลุ่ม เช่น บางกลุ่มนุ่งผ้าแบบสั้น บางกลุ่มก็นุ่งยาวกรอมเท้า บางกลุ่มใช้วิธีแบบทบผ้าจากด้านซ้ายไปด้านขวาหรือจากด้านขวาไปด้านซ้าย ตามถนัดแล้วเหน็บชายขอบบนวกเข้าที่เอว เป็นต้น ในผ้าซิ่นมีลวดลายต่าง ๆ แบ่งออกไปตามความงามใน

เอกลักษณ์แต่ละท้องถิ่นแล้ว ผ้าซิ่นยังมีบทบาทในการแสดงฐานะของผู้หญิงหรือผู้สวมใส่อีกด้วย เช่น ถ้าผู้หญิงมีฐานะดีก็จะนิยมผ้าที่มีคุณภาพ เนื้อดี เช่น ผ้าไหม หรือผ้าที่ทอด้วยด้ายเงินหรือทอง เป็นต้น (วิไล พานิชพันธ์, 2547: 27)

สำหรับผ้าซิ่นเมืองน่าน ซึ่งมีความหลากหลายมากที่สุดจนได้รับการกล่าวขานในวงการผ้าไทยมาอย่างยาวนานในเรื่องของความงามและชนิดผ้าซิ่นที่หลากหลาย และรูปแบบแต่ละแบบต่างก็มีชื่อเรียกเฉพาะสำหรับผ้าซิ่นนั้น ๆ บางชนิดเรียกชื่อไปตามลวดลาย บางชนิดเรียกตามวัสดุที่สอดแทรกเข้าไปในผืนผ้า และแต่ละแบบขึ้นอยู่กับโครงสร้างของผ้าซิ่น ประกอบด้วย 3 ส่วน ที่สำคัญคือ หัวซิ่นหรือเอวซิ่น (ขอบบน) ตัวซิ่น (ช่วงกลาง) และตีนซิ่น (ขอบล่าง) ซึ่งลักษณะผ้าซิ่นพื้นเมืองน่านที่เป็นแบบมาตรฐานในอดีต สามารถจำแนกประเภทออกได้เป็น 9 ประเภทใหญ่ ๆ และแต่ละชนิดก็มีลวดลาย และชื่อเรียกมาแต่บรรพบุรุษ ซึ่งมีลักษณะรูปแบบแตกต่างกัน ได้แก่ 1. ซิ่นม่าน 2. ซิ่นป้อม 3. ซิ่นก่าน มัดก่าน หรือ คาคก่าน 4. ซิ่นตีนจก 5. ซิ่นเชียงแสน 6. ซิ่นแบบเมืองเงิน 7. ซิ่นคำเคิบ 8. ซิ่นน้ำไหล 9. ซิ่นไถลื้อ (ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล, 2530: 6)

2) ผ้าทอที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผ้าทอที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง ผ้าที่ใช้ภายในบ้านเรือน และบางครั้งก็เกี่ยวเนื่องกับร่างกาย ด้วยแต่ส่วนใหญ่ก็มักจะใช้ภายในบ้าน เช่น ผ้าห่มเวลนอน ผ้าปูที่นอน หมอน มุ้ง พูก หรือ สะลี ผ้าม่าน หรือผ้ากั้น ผ้ามคลุมโต๊ะ เป็นต้น ในบรรดาผ้าเหล่านี้ ผ้าปูที่นอนมักมีลวดลายที่สวยงามมากที่สุด ถ้าหากมีงานมงคล เช่น งานแต่งงาน ก็จะมีการใช้ผ้าหลบที่ทอขึ้นมาปูที่นอนให้เจ้าสาว เจ้าสาว ในห้องหอ หรือบางครั้งจะนำมาใช้ในพิธีบวชนาค ปูลาดเป็นที่นั่งเวลาทำขวัญนาคอีกด้วย

ผ้าปูที่นอนชาวเมืองน่านมักจะเรียกว่า “ผ้าหลบ” ผ้าชนิดนี้นิยมทอลวดลาย เช่น นาค ม้า ช้าง นกยูง หงส์ คน หมากสุ่ม หมากเบ็ง ปราสาทและลายดอกไม้ต่าง ๆ ลวดลายเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดจากเทคนิคขิด นิยมใช้สีขาว สีแดง สีดำเป็นพิเศษ มีขนาดหน้ากว้างประมาณ 40-60 เซนติเมตร ดังนั้นจึงทอผ้า 2 ผืน แล้วนำมาเย็บต่อตะเข็บตรงกลางเพื่อให้ขนาดผ้าหลบมีขนาดใหญ่ขึ้นและเหมาะสมพอดีแก่การปูบนพูก (สะลี) และลักษณะผ้าหลบแบบนี้มักนิยมทอใช้ในกลุ่มชาวไทลื้อ แต่ผ้าหลบที่ใช้ในเขตเมืองน่านมักไม่มีการต่อตะเข็บตรงกลางเหมือนชาวไทลื้อ และมีลวดลายไม่ใหญ่ แต่มีสีเส้นตามแบบชาวไทลื้อ คือ ดำ แดง ขาว เท่านั้น

3) ผ้าทอที่ใช้ในพิธีกรรมทางพุทธศาสนา

ผ้าทอที่ใช้ในพิธีกรรมทางพุทธศาสนา หมายถึง ผ้าที่ใช้เกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อ เพื่ออธิบายลักษณะสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือสร้างความขลังให้บรรยากาศในพิธีกรรมเพื่อคนจะได้ยำเกรงเคารพมากยิ่งขึ้น

ตุ่ง จะเป็นผ้าทอชนิดหนึ่งที่ใช้ในพิธีกรรม และมีความสำคัญมากในงานมงคลและอวมงคลต่าง ๆ “ตุ่ง” ในภาษาล้านนา หมายถึง “ธง” ในภาษาไทยกลาง “ตุ่ง” เป็นสิ่งที่ทำเพื่อใช้ในทางพิธีกรรมทางพุทธศาสนา โดยมีขนาดรูปทรง และรายละเอียดด้านวัสดุตกแต่งแตกต่างกันไปตามความเชื่อและพิธีกรรม ตลอดจนตามความนิยมในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีจุดประสงค์ในการทอเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา และถือว่าเป็นการทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วหรือสิ่งสมบุญไว้เพื่อภพชาติหน้า (ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ)

แนวความคิดด้านการตลาด (marketing concept)

แนวความคิดด้านการตลาด (marketing concept) หมายถึง การที่องค์กรใช้ความพยายามทั้งสิ้นเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า เพื่อมุ่งให้เกิดยอดขายและกำไรในที่สุด ในอดีตแนวความคิดด้านการตลาดเป็นแบบเก่าที่เน้นเรื่องการผลิต ผู้ผลิตสินค้ามีน้อย ความต้องการสินค้ามีมาก สินค้าที่ผลิตออกมาหรืออุปสงค์ (demand) มีมากกว่าอุปทาน (supply) ต่อมาเมื่อมีการผลิตจำนวนมาก (mass production) ต้นทุนสินค้าต่ำลง ตลาดก็ขยายตัวขึ้น ความเจริญทางเศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ เริ่มหันมาสนใจและเน้นการตลาดมากขึ้น ทำให้แนวความคิดด้านการตลาดเปลี่ยนไปเป็นแนวความคิดด้านการตลาดมุ่งเน้นการตลาดเพื่อสังคม (Social Marketing Concept) แนวความคิดด้านการตลาดที่ธุรกิจและองค์กรได้ยึดถือและปฏิบัติกันมาซึ่งมีการใช้กันอยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาด

แนวความคิดหลักทางการตลาด (Core Marketing Concept) ที่ Philip Kotler เสนอ แนวคิดหลักทางการตลาดสามารถเลือกใช้ได้ประกอบด้วย 6 แนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดการผลิต (The Production Concept) นับเป็นแนวคิดที่เก่าแก่ที่สุดใช้ได้ดีเมื่อมีความต้องการซื้อ มากกว่าความต้องการขาย และเน้นการปรับปรุงคุณภาพการผลิตให้ต้นทุนต่ำลง เพื่อขายสินค้าในราคาต่ำกว่าคู่แข่ง แนวคิดนี้ถือว่า ผู้บริโภคนิยมสินค้าที่หาซื้อได้แพร่หลายทั่วไป และราคาถูก แนวคิดเช่นนี้มักถูกนำไปใช้ในประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งผู้บริโภคมักจะสนใจตัวสินค้ามากกว่ารูปแบบ

2. แนวคิดผลิตภัณฑ์ (The Product Concept) ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญต่อคุณภาพมากกว่าราคา และในขณะเดียวกัน ผู้ผลิตเองก็เน้นไปที่การปรับปรุงพัฒนา ผลิตภัณฑ์อยู่เสมอแนวคิดนี้ถือว่าผู้บริโภคชอบสินค้าที่มีคุณภาพดีที่สุด อย่างไรก็ตามผู้ผลิตสินค้า หรือบริการที่ใช้แนวความคิดนี้มักจะหลงใหลไปกับสินค้าของตน จนอาจมองข้ามความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภค

3. แนวคิดการขาย (The Selling Concept) ต้องมีการกระตุ้นการขายด้วยวิธีการในลักษณะต่าง ๆ เช่น ลดแลกแจกแถม เพื่อให้ซื้อเพิ่มขึ้น ปัจจุบันแนวคิดเช่นนี้มักจะถูกใช้ในสินค้าที่ขายยาก หรือไม่ได้อยู่ในความคิดที่จะซื้อเลย (unsought goods) ดังนั้น แนวความคิดนี้จึงมุ่งไปที่การขายเชิงรุก และความพยายามในการส่งเสริมการตลาด แนวความคิดนี้ตั้งข้อสันนิษฐานว่า ลูกค้ามีความเฉื่อยในการซื้อ หรือบางครั้งอาจรู้สึกต่อต้านการซื้อ ดังนั้นฝ่ายการตลาดจึงมีหน้าที่ต้องเกลี้ยกล่อมให้ซื้อ และเชื่อว่าบริษัทมีเครื่องมือการส่งเสริมการตลาดที่สามารถใช้กระตุ้นให้เกิดการซื้อ

4. แนวคิดมุ่งตลาด (The Marketing concept) แนวคิดนี้เกิดขึ้นเมื่อกลางปี 1950 ซึ่งแนวคิดต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้นจะเป็นการผลิตแล้วขาย แต่แนวคิดมุ่งตลาดนี้ยึดหลักมุ่งเน้นลูกค้า และแสวงหากำไรจากความพึงพอใจของลูกค้า มิใช่เป็นการตามล่าหาลูกค้า หรือการหาลูกค้าให้เหมาะกับผลิตภัณฑ์ ใน

5. แนวคิดทางด้านลูกค้า (The Customer concept) ส่วนแนวคิดทางด้านลูกค้าจะมุ่งเน้นความต้องการส่วนตัวเฉพาะลูกค้าแต่ละราย เพื่อเสริมสร้างความภักดีของลูกค้าที่มีต่อบริษัท ตลอดจนสร้างคุณค่าที่ลูกค้าได้รับให้ตลอดชีพถ้าเป็นไปได้

6. แนวคิดทางการตลาดเพื่อสังคม (The Societal marketing concept) แนวคิดการตลาดเพื่อสังคม มีจุดเริ่มต้นเช่นเดียวกันกับแนวคิดการตลาดในรูปแบบอื่น (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2543: 63-80)

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2544: 26) ได้อธิบายไว้ว่า ตัวแปรหรือองค์ประกอบของส่วนประสมทางการตลาด (4P's) ว่าเป็นตัวกระตุ้นหรือสิ่งเร้าทางการตลาดที่กระทบต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ โดยแบ่งออกได้ ดังนี้

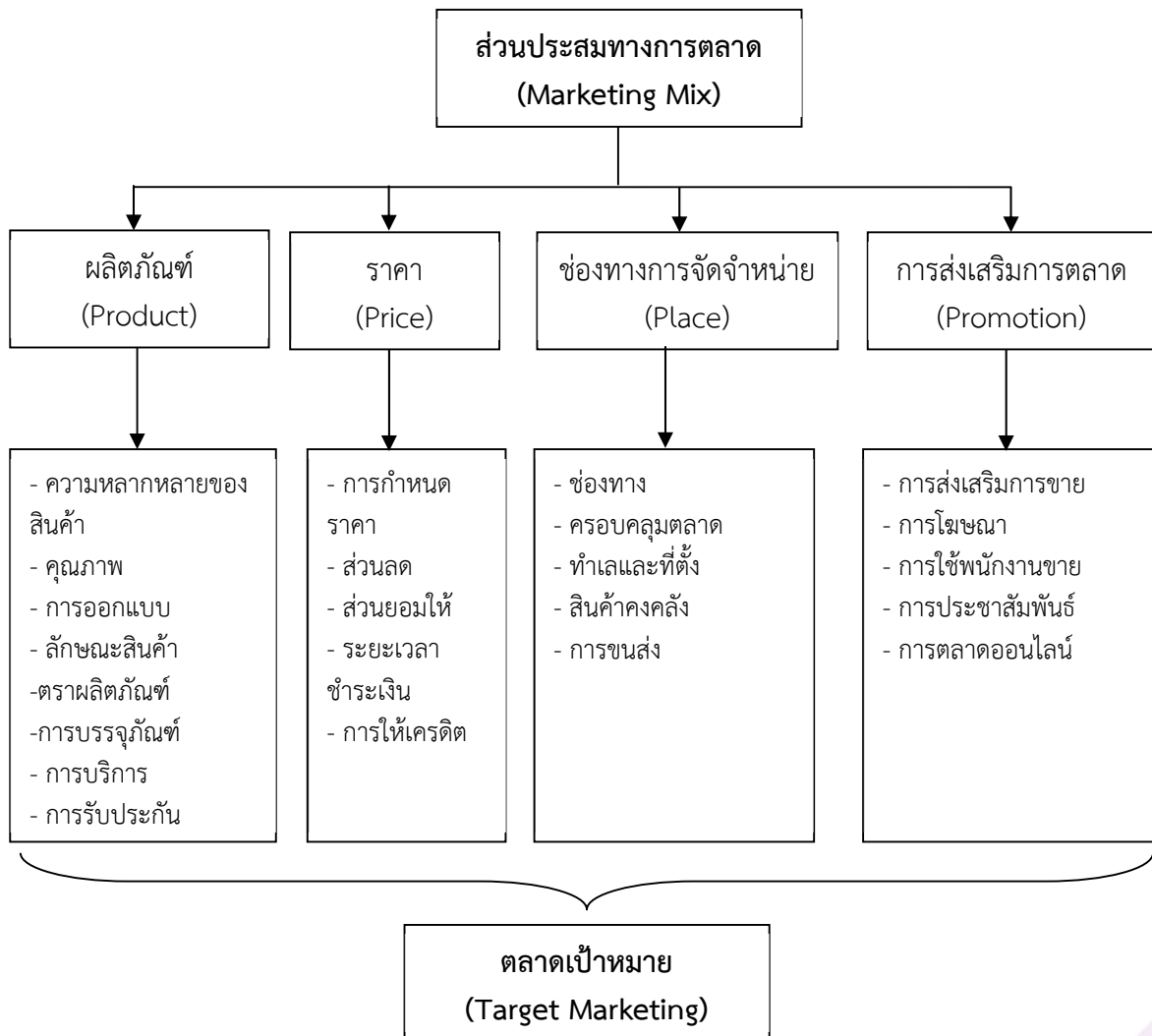
1) ผลิตภัณฑ์ (Products) ต้องมีคุณภาพ และรูปแบบดีไซ์ตรงตามความต้องการของลูกค้า สินค้าบริการที่สร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการหรือที่จะส่งมอบให้แก่ลูกค้าหรือผู้บริโภค ต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมและชัดเจน ว่าคุณกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเขาต้องการอะไรบ้างให้ใส่ใจในรายละเอียดนั้น สินค้าหรือการบริการที่มีแตกต่างอย่างไร ทำให้ลูกค้าเกิดความสะดุดตาสะดุดใจในรูปลักษณ์ รวมถึงการใช้งาน ความทนทาน และความปลอดภัย ตลอดจนการสร้างภาพประทับใจให้แก่ลูกค้า ทำให้ลูกค้าเกิดความสนใจและเลือกซื้อสินค้าหรือบริการของเรา และมีการบอกกันปากต่อปาก เช่น ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ (Product Variety) ชื่อตราสินค้าของผลิตภัณฑ์ (Brand Name) คุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Quality) การรับประกันผลิตภัณฑ์ (Warranties) และการรับคืนผลิตภัณฑ์ (Returns) (ณัฐ อธิรณพบุลย์, 2544: บทคัดย่อ)

2) ราคา (Price) ราคาหรือสิ่งที่ลูกค้าต้องจ่ายเพื่อแลกกับการได้สินค้าและบริการ อาจจะไม่ใช่เพียงแค่เงินเท่านั้น อาจรวมถึงเวลาหรือการกระทำบางอย่าง ดังนั้น การตั้งราคาจึงต้องให้เหมาะสม คำนวณเรื่องราคาต้นทุนกับกำไรว่า มีความคุ้มค่าหรือไม่ มีกำไรมากน้อยเพียงไร นโยบายการตั้งราคา (Pricing Policies) หรือมูลค่าของสินค้าและบริการที่วัดออกมาเป็นตัวเงิน การกำหนดราคามีความสำคัญต่อกิจการมาก กิจการไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้ตามใจชอบ การพิจารณาราคาจะต้องกำหนดต้นทุนการผลิต สภาพการแข่งขัน กำไรที่คาดหวัง ราคาของคู่แข่ง ดังนั้น กิจการจะต้องเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ประเด็นสำคัญจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับราคา ได้แก่ ราคาสินค้าที่ระบุในรายการหรือราคาที่ระบุ (List Price) ราคาที่ให้ส่วนลด (Discounts) ราคาที่มีส่วนยอมให้ (Allowances) ราคาที่มีช่วงระยะเวลาที่การชำระเงิน (Payment Period) และราคาเงื่อนไขให้สินเชื่อ (Credit Terms)

3) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ช่องทางที่ลูกค้าจะสามารถเข้าถึงสินค้าและบริการของเราได้เช่น ช่องทางการจัดจำหน่าย ช่องทางการให้บริการ รวมถึงทำเลในการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการให้แก่ลูกค้า ควรจะต้องมีความสะดวก ปลอดภัย มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สามารถทำให้เกิดผลกำไรจากการกระจายสินค้าไปสู่กลุ่มลูกค้าให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ในช่องทางการจัดจำหน่ายประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม (Industrial User) หรือลูกค้าทางอุตสาหกรรม (Industrial Consumer) และคนกลาง (Middleman) โลจิสติกส์ทางการตลาด เป็นการวางแผนการปฏิบัติตามแผนและการควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดที่ต้องการ ตามหลักการของการจัดส่งสินค้าถึงลูกค้า นั้น ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของสถานที่และเวลา ซึ่งการที่จะสามารถกระจายสินค้าให้ไปถึงลูกค้า นั้นเราจำเป็นต้องทำการวางแผนหลักการของการบริการก่อน การบริการด้านข้อมูล และการให้ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการตลาดช่องว่างในการติดต่อกับลูกค้าได้ การยืนยันการจัดส่งสินค้าให้ลูกค้า นั้น จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าได้ ซึ่งทั้งนี้จะเป็นผลดีต่อองค์กร เนื่องจากลูกค้าคาดหวังว่าจะได้รับสินค้าตามกำหนดเวลาและตรงเวลา

4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) การสื่อสารการตลาดเพื่อให้ธุรกิจสามารถสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย และนำไปสู่การโน้มน้าวให้กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ

นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการตลาด ไม่มีนักการตลาดคนไหนที่จะละเลยการส่งเสริมการตลาด เนื่องจากการส่งเสริมการตลาดสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจให้ลูกค้าทำการซื้อสินค้าได้ซึ่งนับว่าเป็นข้อดีที่องค์กรต่าง ๆ นั้นมักจะทำการส่งเสริมการตลาดไปยังลูกค้า โดยในปัจจุบันสามารถทำการโฆษณาในสื่อหลายรูปแบบ หรืออาจเป็นการทำกิจกรรมเพื่อให้ลูกค้าได้มาร่วม เพื่อจูงใจให้ลูกค้าสนใจและอยากเลือกสินค้าหรือบริการของเรา ไม่ว่าจะเป็นผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ป้ายโฆษณา โบรชัวร์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น (เสรี วงษ์มณฑา, 2542: 11)

ภาพที่ 1 ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix)

บทสรุป

ผ้าทอพื้นเมืองน่าน สามารถบ่งบอกถึงจินตนาการของผู้ทอได้เป็นอย่างดี เส้นลวดลายบนผืนผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์ บ่งบอกถึงความละเอียด รอบคอบและความประณีตในการทอเกิดขึ้นจากความตั้งใจในการสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านการทอผ้าจนได้ลวดลายที่วิจิตรต่างจากผ้าทอแบบอื่น ซึ่งนับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาของชาวน่านอย่างแท้จริง ซึ่งยังคงได้รับการสืบสานในด้านของวัฒนธรรมการทอผ้าจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มผ้าทอโบราณส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเสมอมาในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม

ให้กับสินค้าผ้าทอผ่านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ การยกระดับบรรจุภัณฑ์ โดยคำนึงถึงความสวยงาม ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ซึ่งแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์และสามารถนำมาเป็นแบบในการพัฒนาการตลาดผ้าทอพื้นเมืองน่าน คือ ผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองน่านสรุปได้ดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ พบว่า สิ่งที่เป็นกลยุทธ์ในการสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ลวดลายต้องเป็นเอกลักษณ์ ที่สามารถสร้างความแตกต่างของผ้าทอพื้นเมืองน่านในแบบที่ไม่เหมือนใคร เช่น ผ้าทอลายบ่อสวกโบราณผสมลายน้ำไหล บ้านชาวหลวง ที่ได้นำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาต่อยอดภูมิปัญญาการทอผ้า ผสมผสานกับลายบ่อสวกของเครื่องปั้นดินเผา เพื่อสร้างคุณค่าของผ้าทอโบราณให้มีความพิเศษสำหรับลูกค้าที่ได้ซื้อสินค้าชิ้นนี้ไป ทำให้เกิดคุณค่าในอนาคตขึ้นได้ เพราะเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใคร เป็นต้น

2) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กลุ่มผ้าทอโบราณเมืองน่าน มีการรวมกลุ่มทอผ้าเพื่อผลิตสินค้าและจำหน่ายสินค้าตามเป้าหมายของกลุ่มในแต่ละท้องถิ่น ทำให้เกิดกิจกรรมร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างสมาชิกในกลุ่มแต่ละท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง

3) กลยุทธ์ด้านนวัตกรรม กลุ่มผู้ผลิตผ้าทอโบราณเมืองน่าน จะต้องมีการพัฒนาจุดเด่นตั้งแต่กระบวนการผลิตเส้นฝ้าย เส้นไหม เช่น การปั่นเส้นฝ้ายโดยทำให้เส้นใยฝ้ายทอมีขนาดที่เล็กลง จะทำให้เส้นฝ้ายมีหลายสีผสมกัน เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ลดต้นทุน เป็นต้น การนำลวดลายดั้งเดิมมาประยุกต์ให้ทันสมัย จนสู่กระบวนการทอผ้าด้วยนวัตกรรมสมัยใหม่

4) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรตั้งแต่การพัฒนาองค์ความรู้ด้านวัสดุอุปกรณ์การทอที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ การส่งเสริมบุคลากรได้อบรมเพิ่มความรู้ด้านกรรมวิธีการทอผ้า รูปแบบของลวดลายที่หลากหลายและคิดค้นลวดลายใหม่อยู่เสมอ ๆ หรือการทำให้สินค้ามีคุณภาพมากขึ้น พัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดมากขึ้น

5) กลยุทธ์การพัฒนาการตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้และเพิ่มยอดขายให้แก่ผ้าทอพื้นเมืองน่านเป็นที่รู้จัก เนื่องจากในปัจจุบันช่องทางการค้าออนไลน์เป็นที่นิยมแพร่หลาย และการมีช่องทางในการจำหน่ายสินค้าผ้าทอโบราณเมืองน่านที่หลากหลายช่องทางนั้น จะทำให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการมีความได้เปรียบคู่แข่งอย่างมากในยุคปัจจุบัน นอกจากนั้นควรมีช่องทางในการจำหน่ายทางสื่อออนไลน์ ได้แก่ Facebook Fanpage, TikTok, การ Live, และการขายผ่านช่องทาง YouTube รวมทั้งชุมชนควรมีการส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้นักท่องเที่ยว สามารถเรียนรู้กระบวนการและกรรมวิธีในการทอผ้าด้วยตนเอง ทำให้เกิดคุณค่าทั้งยังเป็นการพัฒนาให้ผ้าทอพื้นเมืองเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

การนำกลยุทธ์การตลาดผ้าทอพื้นเมืองน่านไปปฏิบัติ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. สร้างคุณค่า (Value) ของผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่มีเรื่องราวความเป็นมา (story) ที่เป็นอัตลักษณ์ เน้นวัสดุธรรมชาติ 100%	1. ผลิตภัณฑ์ผ้ามีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น (Value Added) จำหน่ายได้ราคาแพงขึ้น เป็นที่ต้องการของนักสะสม
2. การสร้างตราสินค้า (brand) ในผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ และประชาสัมพันธ์สินค้าโดยดาราหรือผู้มีชื่อเสียง เป็นต้น	1. ผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจ และเกิดกระแสความนิยมในตัวสินค้า และเป็นที่รู้จักอย่างทั่วไป
3. เรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมการผลิตและกรรมวิธีการทอด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่	1. ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น
4. สร้างเครือข่ายกลุ่มผ้าทอ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และเครือข่ายอุตสาหกรรมผลิตเส้นผ้าย ดังนี้ - หน่วยงานภาครัฐ ช่วยพัฒนาการทอผ้าให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน - สถาบันการศึกษา ช่วยออกแบบผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ ฝึกอบรมความรู้ด้านการตลาด และเทคนิคการขาย - เอกชน ช่วยเพิ่มช่องทางการกระจายสินค้า เช่น กลุ่ม OTOP อื่น ๆ หรือร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกภายในและต่างจังหวัด เป็นต้น	1. มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเชิงแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของเครือข่าย 2. ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพมากขึ้น 3. จำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น
5. การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ลวดลายที่เป็นกระแสนิยม หรือโดยนักออกแบบ (designer) ที่มีความเชี่ยวชาญ	1. สินค้ามีความหลากหลาย โดดเด่น น่าสนใจตามแฟชั่นนิยม
6. ส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ในท้องถิ่นเพื่อสืบสานอนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. เยาวชนรุ่นใหม่มีอาชีพ สืบสาน และอนุรักษ์ผ้าทอที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบไป
7. การตลาดเชิงรุกผ่าน Social Media เพิ่มการประชาสัมพันธ์สินค้าด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น Facebook, Line, Instagram, tiktok, การ Live	1. มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น สะดวกรวดเร็วขึ้น และได้กลุ่มลูกค้าเพิ่มขึ้น
8. เชื่อมโยงสินค้ากับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เช่น เรียนรู้กระบวนการทอผ้าด้วยตนเอง, การเข้าสู่เขตพื้นที่เมืองถ่ายรูปกับสถานที่สำคัญ ๆ เป็นต้น	1. เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน ยกกระตือรือร้นจำหน่ายสินค้า สร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 1 การนำกลยุทธ์การตลาดผ้าทอพื้นเมืองน่านไปปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

- ชานนท์ รุ่งเรือง. (2555). การเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายสินค้าและการลดต้นทุนโดยใช้เทคนิคการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมอูมิเนียม. **รายงานการวิจัย**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐ อรินไพบุลย์. (2554). ความพึงพอใจของผู้รับเหมาต่อส่วนประสมทางการตลาดผลิตภัณฑ์คอนกรีตผสมเสร็จของโรงงานซีแพค เฟรนไชส์ สาขาจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. **วิทยานิพนธ์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทรงศักดิ์ ปรามค์วัฒนากุล. (2530). **ผ้าล้านนา : ยวน ลื้อ ลาว**. เชียงใหม่ : โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2543). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับผลกระทบต่อวัฒนธรรม. **วารสารศิลปวัฒนธรรม**. 6 เมษายน 2543.
- วิถี พาณิชพันธ์. **ผ้าและสิ่งถักทอไท**. (2547). กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน. (2555). **ผ้าพื้นเมืองน่าน**. เชียงใหม่ : แม็กซ์พรีนติ้ง.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). **กลยุทธ์การตลาด การวางแผนการตลาด**. กรุงเทพมหานคร : อีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2544). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.
- อุตสาหกรรมจังหวัดน่าน. (2557). **เสน่ห์ผ้าทอเมืองน่าน วัฒนธรรมพื้นถิ่น**. โครงการพัฒนาผ้าทอเมืองน่าน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน.